

INFOLEHT

NR 28 • AUGUST • 2000

Euroopa Liidu Innovatsioonikeskus Eestis

UUDISED

V Raamprogramm

- Eesti on alates 31.08.2000 INTASI liikmesriik. Eesti teadlased võivad seega osaleda INTASI 2000.a. projektikonkursil, mille tähtaeg on 21.09.2000 kell 12.00. Täpsemat informatsiooni INTASI kohta vaata internetist aadressil <http://www.intas.be> või Eesti Teadusfondi koduleheküljel <http://www.etf.ee/teadusfond/uudised/intas.html>
- CORDISE V Raamprogrammi infoteenistus avas internetis 5RP programmijuhtmise (FP5 Management) kodulehekülje, mis koondab kõik raamprogrammis osalemiseks vajalikud dokumendid. Aadress: <http://www.cordis.lu/fp5/management/home.html>
- Aadressil http://www.cordis.lu/fp5/5yr_reports.htm on allalaaditavad 5RP teemaatikate hindamise 5 aasta raportid
- Eelinfo: Infotehnoloogiate programmi rahvuslik kontaktpunkt korraldab 12.10.2000 Tallinnas õppepäeva. Osalemiseks tuleb välja pakkuda projekti teema. Lähemalt järgmises infolehes.

SA Eesti Innovatsioonifond uued kontaktandmed on järgmised:

Aadress: Narva mnt. 13,
10151 Tallinn
Telefon: (0) 6651580
Faks: (0) 6651581
E-post: if@if.ee

GEENID RAHVUS RAHA

Rahvusvaheline Geenitehnoloogia konverents

21-22. september 2000 Tartu, Vanemuise Kontserdisaal

21-22.septembril toimub Tartus Eesti Geenikeskuse eestvedamisel korraldatav rahvusvaheline geenitehnoloogia konverents, mis peaks olema sellel aastal kogu Põhja-Euroopas geenitehnoloogia vallas mõõtu andev.

Mida kujutab endast Eesti Geenivaramu projekt? Milline on seis Eesti ja lähiriikide biotehnoloogias ja bioinformaatikas? Millised on juriidilised ja eetilised probleemid? Millised on investeerimisvõimalused? Neile küsimustele otsitakse vastust Geenitehnoloogia konverentsil.

lähemalt lk 2

Euroopa vajab enamat

kui vaid teadus- ja arendustegevuse raamprogramme

"Euroopa Liit vajab tulevikus enamat kui vaid raamprogramme, kui ta soovib sammu pidada uute majanduslike arengutega ning muutuda kõige konkurentsivõimelisemaks, dünaamilisemaks ning teadmistemahukamaks majanduseks maailmas." See oli peamine sõnum Euroopa Komisjoni poolt teostatava teadus- ja arendustegevuse viie aasta tegevuse hindamise raportis.

Raporti lühitutvustus lk 3

ATMOSFÄÄR * INIMENE * ULTRAVIOLETTKIIRGUS

V keskkonnakaitse-alane nõupidamine

toimub reedel, 8. septembril 2000. a. algusega kell 10.30 Pärnus AS Pärnu Mudaravila konverentsisaalis Säase t. 7.

Osavõtt on tasuta ja vaba kõigile soovijatele.

Lähem info lk 8

SISUKORD

Uudised - lk 1

Geenid, rahvus, raha -
lk 2*Euroopa vajab enamat..*
- lk 3Konkurentsivõimeline ja
säästev majanduskasv
- lk 4Tähelepanekuid
vaatlejatel - lk 4-5V raamprogrammi
konkursside kalender
- lk 6-7Atmosfäär, inimene,
ultraviolettkiirgus - lk 8V Raamprogrammi
kontaktisikud - lk 8**KOORDINAADID**Euroopa Liidu Innovat-
sioonikeskus**SA ARCHIMEDES**Kompanii 2
51007 Tartu
Eesti

Telefon: (07) 300 329

Faks: (07) 300 336

E-mail: femirc@femirc.ee

Internet: <http://www.femirc.ee/>

Toimetas

Rein Kaarli

kaarli@obs.ee

INFOLEHEväljaandmist ja levitamist toeta-
vad Eesti Haridusministeerium ja
Euroopa Komisjon**GEENID RAHVUS RAHA***Rahvusvaheline Geenitehnoloogia konverents**21-22. september 2000 Tartu, Vanemuise Kontserdisaal*

21-22.septembril toimub Tartus Eesti Geenikeskuse eestvedamisel korraldatav rahvusvaheline geenitehnoloogia konverents, mis peaks olema sellel aastal kogu Põhja-Euroopas geenitehnoloogia vallas mõõtu andev.

See on Eestis erakorraline üritus. Sellist hulka nimekaid ja kõrgprofessionaalseid esinejaid siinkandis tihti ei kohta. Eestil ja Tartul on unikaalne võimalus sajandi alguse kõige perspektiivsemas valdkonnas juhtivaks keskuseks saada.

Maailm on astunud biotehnoloogia sajandisse. Sõnad ja fraasid, mida siiani on kasutanud peamiselt teadlased, võetakse üha rohkem kasutusele juristide, investorite, firmajuhtide ning lõpuks enamuse poolt. Inimgenoomi kaardistamine avab sõna otseses mõttes ukse geenitehnoloogia funktsionaalsusesse. Võidujooks tulevikku on alanud.

Geenitehnoloogia edasise kiire arengu võti on kvaliteetseid geeniandmeid sisaldavate andmekogude loomine eesmärgiga identifitseerida mitmeid haigusi nagu näiteks astmat ja Alzheimer'it põhjustavad ja mõjutavad geenid. Sellest vajadusest/võimalusest tulenevalt on Eesti Geenikeskuse eestvedamisel alustatud Eesti Geenivaramu projektiga, mille käigus kaardistatakse lähema 5-10 aasta jooksul 1 miljoni inimese andmed nende tervisliku seisundi, sugupuude ja eluviisi ning keskkonnategurite kohta. Lisaks koostatakse nende inimeste geenikaart.

Võib öelda, et geenitehnoloogia on hetkel samas seisus, nagu oli infotehnoloogia 15 aastat tagasi - ees on kiire arengufaas, mis lõppkokkuvõttes puudutab iga inimest. See tähendab ka tohutuid investeerimisvõimalusi. Näiteks sai biotehnoloogiasektor 2000. aasta I kvartali jooksul investeeringuid 15,5 miljardit USD, mis tähendab 429% tõusu võrreldes 1999. aasta IV kvartaliga ja 1110% tõusu võrreldes 1999. aasta I kvartaliga.

Mida kujutab endast Eesti Geenivaramu projekt? Milline on seis Eesti ja lähiriikide biotehnoloogias ja bioinformaatikas? Millised on juriidilised ja eetilised probleemid? Millised on investeerimisvõimalused? Neile küsimustele otsitakse vastust Geenitehnoloogia konverentsil.

Teiste tunnustatud teadlaste ja spetsialistide hulgas esinevad:

C. Thomas Caskey, Cogene BioTech Ventures, Inc. president ja juhatuse esimees
Arthur Holden, SNP Consortium, juhatuse esimees;

Bartha Maria Knoppers, Inimgenoomi Projekti Eetiliste-, Õiguslike- ja
Sotsiaalküsimuste Komitee esinaine

Mart Laar, Eesti Vabariigi peaminister

Andres Metspalu Tartu Ülikooli Biotehnoloogia õppetooli juhataja

Douglas S. Montgomery, GlaxoWellcome'i kliinilise geneetika alase koostöö
koordinaator

Mart Saarma Helsingi Ülikooli Biotehnoloogia Instituudi juhataja

Mathias Uhlén, Stockholmi Kuningliku Tehnoloogiainstituudi Biokeemia ja
Biotehnoloogia õppetooli professor

Richard Villems, Eesti Biokeskuse direktor, Tartu Ülikooli Evolutsioonilise
Bioloogia õppetooli juhataja

David G. Wang, Motorola BioChip, Rakendusgeneetika osakonna direktor

Loodetavasti loovad kõik osalevad investorid, firmajuhid, juristid, teadlased, arstid, meditsiinispetsialistid ja teised asjast huvitatud informatiivse õhkkonna, mis avardab silmaringi, rikastab teadmisi ning võimaldab luua uusi väärtuslikke kontakte.

*Lisainformatsioon internetis www.konverentsid.ee ja
telefonidel 6517792 ja 6517829*

Euroopa vajab enamat

kui vaid teadus- ja arendustegevuse raamprogramme

"Euroopa Liit vajab tulevikus enamat kui vaid raamprogramme, kui ta soovib saavutada Lissaboni tippkohtumisel üles seatud eesmärgid sammu pidada uute majanduslike arengutega ning muutuda kõige konkurentsivõimelisemaks, dünaamilisemaks ning teadmistemahukamaks majanduseks maailmas." See oli peamine sõnum Euroopa Komisjoni poolt teostatava teadus- ja arendustegevuse viie aasta tegevuse hindamise raportis. Lissaboni kohtumisel asetasiid Euroopa Liidu tippjuhid teaduse ja tehnoloogia arendustegevuse poliitika tugevdamise liidu arengustrateegiate esimeseks prioriteediks. Hindamist läbiviinud iseseisvatest ekspertidest koosneva grupi juht Joan Majo teatas, et raamprogrammi parandamine ja tõhustamine on vajalik, kuid mitte piisav, seda tuleb täiendada teiste tegevustega.

Pärast positiivse hinnangu andmist kolmandale raamprogrammile, suuremale osale neljandast ja viienda raamprogrammi algusele soovitas ekspertkomisjon jätkata raamprogrammide läbiviimist. Kuid ekspertide hinnangul vajavad osalemisprotseduurid lihtsustamist ja Komisjoni administratiivne koormus vähendamist.

Suurem osa ekspertkomisjoni raportist keskendub Euroopa teadus- ja tööstusringkondi ähvardavale ohule jääda lähima dekaadi jooksul tugevalt alla maailma teiste regioonide kiirele majanduslikule arengule ning kaotada oma praegune positsioon kui teadmisi tootev ekstsellentsikeskus. Raportis on analüüsitud võimalikke tegutsemisviise nii Euroopa Liidu kui liikmesriikide tasemel nende väljakutsete vastu võitlemiseks.

Kuna teaduspoliitika on väga tihedalt seotud liidu teiste poliitikatega - eelkõige hariduse ja innovatsiooniga - soovitas ekspertkomisjon teha muudatusi Euroopa üldisesse strateegiasse, mis oleks "selgesti väljendatud EL tasemel ja toetatav kõikide liikmesriikide poolt". Soovitus on täielikult kooskõlas käimasolevate diskussioonidega Euroopa teadusuuringute poliitika (European Research Area, ERA) vajalikkusest, mille käivitas Euroopa Teadusuuringute volinik Philippe Busquin käesoleva aasta alguses.

Kuigi eksperdid kiidavad raamprogrammi üldisi saavutusi, eelkõige rahvusvahelise koostöö ja teadlaste koolitamise edendamist, soovitatakse siiski laiendada raamprogrammi valdkondi. Et saavutada Lissabonis üles seatud eesmärgid ja laienemisega seotud probleemid, soovivad eksperdid:

- Jätkuvalt tähtsustada sotsiaalset aspekti teadusuuringutes ning kasutada prioriteetsete tegevusalade (Key Actions) esiletõomist programmides;

- Jätkuvalt rõhutada koostöö aspekti teadus- ja arendustegevuse projektides toetatuna mitmete teiste tegevustega;

- Rõhutada ekstsellentsi ning oma alla tippteadlaste osalemist;

- Julgustada osalejaid esitama rohkem "riskantseid" projekte;

- Tõhustada abinõusid teadlaste suuremaks mobiilsuseks EL siseselt ja väljaspool seda;

- Säilitada toetust üldist kompetentsi suurendavale teadustegevusele;

- Senisest rohkem rõhutada Euroopa Liidu poliitika toetamist teadusuuringutega.

Ekspertid lisasid, et olemasolevad võimalused teaduse ja tehnoloogia toetamiseks ei ole hetkel kaugeltki maksimaalselt kasutusele võetud. Tuleb läbi viia "suurem toetussüsteemi ja protseduuride inventuur". Jällegi minnes kooskõlla ERA-ga soovivad eksperdid vastu võtta Euroopa teadus- ja tehnoloogiaarenduse strateegia kõrgeimal poliitilisel tasemel. "Liikmesriikide valitsusjuhid peaksid seega delegeerima strateegia formuleerimise ja käikulaskmise Euroopa Komisjonile, viimast täiendab vastav nõustamisstruktuur". Kuna see nõuab omakorda suurema usalduse olemasolu liikmesriikidel Komisjoni suhtes, soovivad eksperdid programmitomiteed laiali saata. "Raamprogrammi juhtimise ja administreerimise kontroll peaks kontsentreeruma olemasolevate struktuuride ja protseduuride ümberehitamisele delegeerides vastutuse allapoole Komisjoni sees või hoopis väljapoole".

Lisaks peaks suuremat rõhku panema raamprogrammidele seatud eesmärkide saavutamisele ja vähem kontsentreeruma protseduurireeglitele, soovivad eksperdid.

Ekspertid rõhutavad ka vajadust suurendada investeringuid teaduse ja tehnoloogia arendamisse. Teaduse ja tehnoloogia arengu soodustamise eelarve peab suurenema võrreldes teiste poliitikavaldkondadega. "SKP protsent, mida EL suunab era- ja avalikus sektoris tehtavale teadus- ja arendustegevusele peab suurenema vähemalt 3 protsendini lähima kümne aasta jooksul", kõlas ekspertide nõuanne.

Euroopa Liidu laienemine on teine peaprobleem. Siinkohal soovivad eksperdid ajutiselt suunata toetused Kesk- ja Ida-Euroopa riikide teadus- ja arendustegevuse edendamiseks läbi olemasolevate teadusakadeemiate "kuni luuakse uued konkureerivad struktuurid teaduse ja tööstuse organiseerimiseks". Euroopa Komisjon peab garanteerima, et innovatsiooni soodustavad tegevused oleksid struktuurifondide ja liitumisfondide poolt finantseerimisnimekirjade esiridades.

Kokkuvõtvalt kõlas raportis, et "kui Euroopa Liit soovib saada juhtivaks teadmistekeskseks ühiskonnaks maailmas, peab ta vastu võtma palju selgemini

defineeritud Euroopa teaduse ja tehnoloogia arenduse strateegia, mis on väga tihedalt seotud teiste poliitikatega." "See raport on abiks Komisjonile tema töös ning palve Euroopa liidrite poole, nii liidu kui liikmesriikide omadele, läbi viia põhjalik poliitikate läbivaatamine eesmärgiga järjekindlalt ellu viia Lissabonis liidule seatud ülesanded". Tutvustades raportit ütles Joan Majo lühidalt ja lihtsalt: "Uued tingimused nõuavad uusi eesmärke. Ning uued eesmärgid vajavad uusi poliitilisi mehhanisme".

Euroopa Komisjoni raamprogrammide viie aasta tegevuse hindamise raport on saadaval aadressil:

http://www.cordis.lu/fp5/5yr_reports.htm

Kristina Kallas
kristina@femirc.ee

Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv

Konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku majanduskasvu (GROWTH) teise projektikonkursi lõputähtajaks oli 31. märts 2000 ja praeguseks on selgunud ka konkursi tulemused. Nii esimesel projektikonkursil kui ka nüüd oli osavõtt väga suur - kokku laekus 947 projektitaotlust kogueelarvega 2229 miljonit eurot. Projektikonkursi eelarve oli aga planeeritud 595 miljonit eurot, seega ületas taotletav summa 3,7 korda planeeritu. Taotlusi oli hindamas üle 400 eksperdi ja igat projektitaotlust hindas vähemalt 3 eksperti. Hindamisprotsess kestis terve maikuu.

Hindamise tulemusena valiti kohesteks läbirääkimisteks 268 projektitaotlust kogueelarvega 698,7 miljonit eurot. Seega oli edukuse protsent 28,3%. Lisaks valiti 20 projektitaotlust, kogueelarvega 36,2 miljonit eurot, nn. "ootelehele". Nendega alustatakse läbirääkimisi täiendavate rahaliste vahendite vabanemisel.

Alamprogrammide vahel jaotusid taotluste osavõtusuhted järgmiselt:

- innovatiivsed tooted ja protsessid 39%;
- uued materjalid ja tehnoloogiad 23%;
- maatransport ja meretehnoloogiad 17%;
- aeronautika 11%;
- säästev mobiilsus 6%;
- mõõtmismetoodikad 3%.

Tegevuse tüüpide poolest oli taotluste jagunemine järgmine:

1. uurimis- ja tehnoloogiaarendus 96%;

2. temaatilised koostöövõrgud 3%;
3. toetavad tegevused 1%.

Tähelepanuväärne on ka projektis osalevate partnerite arvu kasv. Praeguseks on igas projektis keskmiselt 10,6 partnerit. Partnerite jaotus tegevusalade järgi on järgmine:

suurfirmad 29%, uurimisasutused 21%, ülikoolid 21%, väikeettevõtted 17% ja muud organisatsioonid 12%.

Eesti osalus ja võrdlus naabritega.

Eesti osalusega projektitaotlusi oli 3 ja neist edukaks osutus 1 taotlus. Viimase kogueelarve oli 2,76 miljonit eurot.

Eestist osales kokku 5 organisatsiooni partneritena, Lätist 4 ja Leedust 3. Oma skandinaavia naabritega on meil aga raske end võrrelda: Rootsi 437 Soome 196 ja Norra 187 partneri osalusega.

Hillar Toomiste
growth@femirc.ee

Tähelepanekuid projektitaotluste hindamise vaatejatelt

2000. aasta märtsi alguses jälgisid sõltumatud vaatejad projektitaotluste hindamist ajavahemikul 13. märts-7. aprill 2000. Vaatejatele anti Hindamisprotseduuri Juhendi ja Tööprogrammi elektroonsed koopiad. Muu dokumentatsioon - taotleja infopak, hindamisvormid jm. anti neile kätte kohapeal. Nende päevade jooksul vesteldi programmi eest vastutava direktoriga, hindamisprotseduuriga seotud Komisjoni ametnikega, 3 üksuse juhiga, 10 moderaatoriga ja 60 hindava eksperdigaga. Vaatejatele anti vaba juurdepääs kõigile inimestele, kellega nad soovisid vestelda ning kõikidele dokumentidele, mida nad soovisid inspekteerida.

Vaatejad ei sekkunud hindamisprotsessi, küll aga püüti lühiintervjuude käigus saada hindavatelt ekspertidelt hinnangut konkreetselt oma tegevusele ja hindamisprotseduurile tervikuna. Ühistest aruteludest, mis olid küll lühikesed (10-15 min) kuid äärmiselt informatiivsed, kutsuti osa võtma ka moderaatoreid, kes üldjuhul kutse vastu võtsid.

Hindamisperioodil kogutud tähelepanekutest tehti kokkuvõtte, mis sisaldas nii positiivset kui ka muutmist või täiendamist vajavat. Positiivse poole peal märgiti järgmist:

- Üldiselt leiti, et Komisjoni personal juhtis hindamisprotsessi efektiivselt ja professionaalselt.

•Hindamisprotseduuri juhend on väga hea ja kõike haarav dokument. Erineva staatusega osalejate rollid ja vastutus on selgelt kirjas. Hindamisvormid on hästi koostatud ning nende kasutamine ei tekitanud probleeme.

•Üks vaatlejatest oli ligi kümme aastat tagasi ise taotluste hindaja ning tema sõnul on selle ajavahemiku jooksul toimunud oluline nihe paremuse suunas. Moderaatorite kaasamine hindamise korraldamisse (konsensuse saavutamisse) on muutnud. Mõnedel moderaatoritel oli koostatud konkreetne ajakava hindamise kõikide etappide jaoks, mis muutis kogu protsessi juhitavaks ja operatiivseks

•Üksuste juhid viisid hindajatele läbi umbes tunniajalisi briifinguid, kus käsitleti põhjalikult kogu ekspertidele vajalikku infot - tegevusvaldkonnad, neile eraldatud eelarve, hindamiskriteeriumid jm.

•Moderaatorid jälgisid väga täpselt hindamise protseduuri reegleid ning toimisid erapooletult. Viimast kinnitasid küsitluste käigus ka hindavad eksperdid.

•Hindajad pidasid hindamise esimese etapi anonüümsust mõistlikuks

•Laiendatud hindamispaneeli töös osalesid nii taotlusi hinnanud eksperdid kui ka protsessis mitteosalenud spetsialistid. Paneelid olid põhjalikult ette valmistatud ja täitsid neile pandud rolli - lahendada hindamisel tekkinud ebakõlad, seada samade tulemustega taotlused pingeritta, anda soovitusi klasterite moodustamiseks.

•Ühe hindaja kohta tuli nädala jooksul hinnata 8-12 taotlust, mida peeti mõistlikuks - põhjalikuks hindamiseks ja analüüsiks jäi piisavalt aega.

Puudusena toodi välja, et kuigi juhendis rõhutatakse Programmi tegevusvaldkondadest väljuvate multidistsiplinaarsete projektide käsitlemise mehhanismi olemasolu tähtsust, puudub hindamisvormis koht sellealaste soovitude tegemiseks. Järgnevalt veel mõned tähelepanekud negatiivse poole pealt:

•Laekunud projektitaotluste esmane töötlemine, mille käigus vormistatakse elektroonsel kujul taotluse pealkiri, sisu kokkuvõtte, täpsustatakse konkreetne valdkond, mida taotlus hõlmab jmt., võtab liiga palju aega. Ilma selle eeltööta pole aga võimalik valida vajaliku kompetentsiga eksperte taotluste hindamiseks. Sellise olukorra vältimiseks soovitati sisse viia kord, kus taotlejad saavad taotluse sisu kokkuvõtte üks kuu enne taotluse esitamise tähtaega.

•Esines olukordi, kus hinnatava taotluse teaduslik/ tehnoloogiline sisu väljus eksperdi kompetentsi piiridest (mõnikord eksperdid tunnistasid seda, mõnikord mitte)

•Erinevate ekspertide ja moderaatorite koormus erines olulisel määral, mistõttu kõik ei saanud oma tööga tähtjaks valmis ning paljud eksperdid pidid kulutama oma aega konsensuse koosolekut (hindavate ekspertide koosolek taotlustele lõpliku hinnangu andmiseks) oodates.

•Mõned üksuste juhid ei olnud kogu hindamisperioodi vältel üldse kätte saadavad, kuigi see aeg on nende

töös üks olulisemaid

•Briifingud, millel vaatlejad ei osalenud, kujunesid sageli väga lühikesteks, alla 20 minuti ja vähe informatiivseteks, eriti selles osas, mis puudutab tööstuslike ja sotsiaal-majanduslike kriteeriumide hindamist.

•Erinevate moderaatorite suutlikkus projektitaotluste hindamisel konsensuseni jõuda oli väga erinev

•Konsensuse saavutamise protseduur ei ole piisavalt läbi töötatud, mistõttu kulub kokkuleppe saavutamiseks sageli liiga palju aega

•Raskusi tekitas projektitaotluse innovaativsuse kriteeriumi interpreteerimine - mõned käsitlesid seda kui idee originaalsuse astet, teised aga kui olemasoleva teadmise kasutamist uues kontekstis. Selles suhtes peaks valitsema ühtne arusaamine

•Probleemiks oli liiga kitsas hindamiskaala (0 - 5). 10-palline skaala võimaldaks oluliselt täpsemat hindamist

•Palju segadust tekitas panuse hindamine EÜ sotsiaalsete eesmärkide saavutamisse. Mitmed hindajad avaldasid arvamist, et seda ei ole võimalik adekvaatselt hinnata. Üksuste juhtide läbiviidud briifingutel jäi selle osa käsitlemine ebapiisavaks.

•Rohkem oleks vajatud infot ja juhendamist projektitaotluste ressursside, partnerluse ja juhtimise osa hindamisel

•Erinevate taotluse osade numbriline hinne ja kirjalik kommentaar ei olnud alati kooskõlas

•Üle kolme samade tulemustega projektitaotluse pingeritta seadmine tekitas mõnel juhul laiendatud paneelile raskusi, mistõttu tuleks pingeritta seadmise protseduur täpsemalt paika panna

•Hindajatele tekitas muret finantseeritavate taotluste väike arv (vaatluse all olnud juhul umbes 13% esitatud taotlustest). Taotluse ettevalmistamine on väga töömahukas, eriti suhteliselt väikeste projektikogemustega mitteakadeemilistele ettevõtlusringkondadele ning niivõrd madal edukuse tõenäosus ei ahvatle konkursil osalema.

•Üksikud eksperdid leidsid, et 8 - 12 taotlust oli nädala kohta liiga väike koormus ning suur osa ajast kulus paneelide ootamise peale

•Suurt nurinat tekitasid hindajatele kehtestatud piirangud, mis puudutasid mobiiltelefoni kasutamist ning juurdepääsu faxile ja e-mailile. Paljude ekspertide põhitöö ei võimalda täielikku eemalolekut ning vajalikuks suhtlemiseks olid nad sunnitud lõuna ajal hotelli tõttama.

•Tööstusliku taustaga eksperdid nurisesid madala tasu üle, mis ei ahvatle kompetentseid eksperte oma teeneid hindajatena pakkuma

•Moderaatorite tööd vajalikku kompetentsi omavate hindajate valikul takistas olulisel määral taotluste sisukokkuvõtete hilinemine või puudumine.

Koostas Mari Habicht
mari@ibs.ee

V raamprogrammi 2000 - 2001. a konkursside kalenderplaan Praegu avatud 5RP konkursside lõpptähtajad*)

September 2000

- 1 **Energia, keskkond ja säästev areng:** ühistegevus ja temaatilised võrgud. Avakuulutus 14.03.2000
Energia, keskkond ja säästev areng: Kaasnevad meetmed ja koolitusstipendiumid energia valdkonnas. Vahtähtaeg; avakuulutus 20.03.99, täiendav vahtähtaeg lisatud 14.03.2000.
- 8 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Kaasnevad meetmed. Vahtähtaeg. Avakuulutus 16.05.2000; asendab 16.09.99 väljakuulutatud konkurssi. Lõpptähtaeg 28.06.2002.
- 13 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 6.03.99.
Energia, keskkond ja säästev areng: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 20.03.99.
Energia, keskkond ja säästev areng: Kaasnevad meetmed keskkonna alal. Uus vahtähtaeg, lisatud 16.05.2000
Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: Marie Curie individuaalsed ja kogemustega teadlaste stipendiumid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 16.03.99.
- 15 **Infoühiskonna tehnoloogiad:** tuleviku ja tänapäeva uued tehnoloogiad (uurimis- ja demonstratsiooniprojektid) Avakuulutus 10.02.2000.
Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv: kaasnevad meetmed, vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv: toetus teaduse infrastruktuuridele, mõõtmine ja testimine; avakuulutus 14.04.2000
Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv/Infoühiskonna tehnoloogiad: Intelligentsed tootmissüsteemid., lõpptähtaeg, avakuulutus 16.03.99
Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO): arengumaad: osa valdkondade uurimis- ja demonstratsiooniprojektid, ühistegevus, temaatilised võrgud. Avakuulutus 15.03.2000.
Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO): koolitus ja teadlikkuse tõstmine mittekandidaatriikides Avakuulutus 15.03.2000.
Innovatsioon ja VKE-de osalus: innovatsiooniprojektid, Euroopa regioonide innovatsiooni koostöövõrk ja regionaalsed innovatsioonistrateegiad asotsenud riikides. Avakuulutus 15.06.2000
- 18 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** koolitusstipendiumid, vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
- 28 **Energia, keskkond ja säästev areng:** toetus teaduse infrastruktuuridele, avakuulutus 18.11.99, lõpptähtaeg edasi lükatud OJ 12.02.2000
Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO): INTAS-i projektikonkurss. Avakuulutus 04.05.2000.
- 29 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** võtmetegevusvaldkonnad, üldise iseloomuga uurimistöö, avakuulutus 6.06.2000.

Oktoober 2000

- 3 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Tööstuseettevõtete stipendiumid. Avakuulutus 15.02.2000, lõpptähtaeg nihutatud 15.06.2000.
- 6 **Innovatsioon ja VKE-de osalus:** temaatilised koostöövõrgud ja kaasnevad meetmed. Avakuulutus 07.07.2000
- 11 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** 1999. a teine projektikonkurss, 1., 2., 3., 5., valdkond ja üldise iseloomuga uurimisprojektid.. Avakuulutus 15. Detsembril 1999.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Marie Curie individuaalsed ja kogemustega teadlaste stipendiumid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Kaasnevad meetmed. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Uurimistöö infrastruktuurid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** kaasnevad meetmed tarkava majandusega maadele ja tööstusmaadele. Avakuulutus 6.08 99
- 31 **Infoühiskonna tehnoloogiad:** võtmetegevusvaldkonnad; take-up and support measures. Avakuulutus 25.07.2000

November 2000

- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentidest osavõtu toetused kandidaatriikidele, NIS ja CEES mittekandidaatriikidele; kaasnevad meetmed Vahemere partnerriikidele ja arengumaadele. Avakuulutus 27.03 1999

Jaauar 2001

- 17 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 6.03.99.
Energia, keskkond ja säästev areng: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 20.03.99.

Pidevalt avatud konkursid (vahtähtajad puuduvad)

- Innovatsioon ja VKE-de osalus:** majanduslik ja tehnoloogiline intelligents. Avakuulutus 23.04.99, lõpptähtaeg 1.07.2002.
Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: spetsiifiliste poliitiliste küsimuste strateegiline analüüs. Avakuulutus 1.03.2000. Lõpptähtaeg 15.06.2000
Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv: uurimistöo infrastruktuuride toetuse vajadused, huvide registreerimine Avakuulutus 16.03.99. Lõpptähtaeg 30.04.2001

Planeeritud projektikonkursi avapäevad

September 2000

- ? **Infoühiskonna tehnoloogiad:** võtmetegevusvaldkonnad; take-up and support measures. Allikas: 2000.a tööprogramm.
 15 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** koolitus ja teadlikkuse tõstmine kandidaatriikides, NIS ja CEES mitte kandidaatriikides, Lõpptähtaeg 15.03.2001.
Innovatsioon ja VKE-de osalus: Euroopa patendiakadeemia. Lõpptähtaeg 15.12.2000.
 29 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Descartes'i preemia, lõpptähtaeg 31.12.2000.

Oktoober 2000

- 13 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** (Dedicated call) Toetus mõõtmise ja kontrolli infrastruktuuridele. Lõpptähtaeg 15.03.2001. Allikas 2000.a tööprogramm
 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** sotsiaalmajanduslike teadmiste baasi areng, lõpptähtaeg 15.02.2001. Allikas 2000.a tööprogramm

November 2000

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** juurdepääs uurimise infrastruktuuridele, infrastruktuuri uurimisprojektid, ümarlauad (temaatilised võrgud), õpikojad, infrastruktuuri koostöövõrgud. Lõpptähtaeg 15.02.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: võtmetegevusvaldkonnad (key actions). Allikas: DG Research

Detsember 2000

- 15 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** võtmetegevusvaldkonnad (key actions). Allikas: Tööprogramm 2000
 ??? **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv/Energia, keskkond ja säästev areng:** koordineeritud projektikonkurss puhta linnatrantspordi alal. Allikas: DG Research dokumendid
 ??? **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** uurimistöo koolitusvõrgud. Lõpptähtaeg: mai 2001
 Allikas: Tööprogramm 2000, nihutatud EK poolt juunikuust.

Jaauar 2001

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** avalikkuse teadlikkuse tõstmine. Lõpptähtaeg 15.04.2001. Allikas: Tööprogramm 2000

Veebruar 2001

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** tööstusettevõtete stipendiumid. Lõpptähtaeg 13.06.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.
Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: arendusstipendiumid vähemsoodsaatele piirkondadele (Eesti ei kuulu nende alla). Lõpptähtaeg 15.06.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.

*) Tabeli esimeses veerus on toodud vastavad kuupäevad. Kui viidatud tegevuskava(de)le on lisatud märkus - vahtähtaeg (cut-off date), tähendab see, et tegemist on nn avatud konkursiga (open call), millele võib taotlusi esitada jooksvalt kuni raamprogrammi viimase aastani; laekunud taotlusi vaadatakse läbi konkursi avakuulutuses (call) toodud vahtähtaegadel.

ATMOSFÄÄR * INIMENE * ULTRARAVIOLETT- KIIRGUS

V keskkonnakaitse-alane nõupidamine

toimub reedel, 8. septembril 2000. a. algusega kell 10.30
Pärnus AS Pärnu Mudaravila konverentsisaalis Säase t. 7.

Osavõtt on tasuta ja vaba kõigile soovijatele.

Konverentsi korraldajateks on

Eesti Vabariigi Keskkonnaministeerium
Pärnu Kurortoloogia ja Taastusravi Instituut
Eesti Põllumajandusülikool
Ultraviolettkiirguse, Osooni ja Aerosoolide Uurimise
Koordineerimise Eesti Nõukogu

Täiendav info:

Valdur Tiit,
tel. (07) 313 318,
GSM (05) 280 446,
e-post: vtiit@eau.ee

V Raamprogrammi kontaktisikud

Elu kvaliteet ja eluressursside haldamine (kasutatavad lühendid: LIFE; QoL)

Meelis Sirendi,
SA Eesti Teadusfond
Kohtu 6, 10130 Tallinn
Tel: (0) 6308855
E-post: life@femirc.ee

Kasutajasõbralik infoühiskond (IST)

Marek Tiits
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
tel (07) 300 329
E-post: lst@femirc.ee

Konkurentsivõimeline ja säästev areng (GROWTH)

Hillar Toomiste
EL Innovatsioonikeskus

SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
tel (07) 300 320
E-post: Growth@femirc.ee

Energia, keskkond ja säästev areng (EESD; E&E)

Maria Habicht
EL Innovatsioonikeskus
SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
tel (07) 300 327
E-post: Eco@femirc.ee

EL uurimistöö rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO II)

Rene Tõnnisson
EL Innovatsioonikeskus
SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
tel (07) 300 328
E-post: Inco@femirc.ee

Innovatsioon ja SMEde osavõtt (INNOVATION-SMES)

Hillar Toomiste
EL Innovatsioonikeskus
SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
tel (07) 300 320
E-post: Sme@femirc.ee

Inimpotentsiaali ja sotsiaalmajanduslike teadmiste baasi tugevdamine (IMPROVING; IHP; HUMAN POTENTIAL)

Rene Tõnnisson
tel (07) 300 328
Kristina Kallas (Marie Curie stipendiumid)
tel (07) 300 329
EL Innovatsioonikeskus
SA Archimedes
Kompanii 2, 51007 Tartu
E-post: Knowledge@femirc.ee

EL Teadus- ja Tehnoloogilise Arendustegevuse V Raamprogrammi rahvuslik koordinaator

Toivo Räm
Haridusministeerium,
Tõnismägi 9/11,
Tallinn 15192
Tel: (0) 6281310,
E-post: ncp@euedu.ee